

Norges Blindforbund
Synshemmedes organisasjon

Det kongelige Samferdselsdepartement
v/Signe Hovbrender
postboks 8010 Dep
0030 Oslo

23.03.09

Forskrift om universell utforming av rullende materiell for jernbane, herunder sporvei, tunellbane og forstadsbane

Vi viser til brev av 19.12.08. vedr. ovennevnte høring.

Norges Blindforbund jobber for full likestilling for blinde- og svaksynte på alle samfunnsområder, også innen transport. Å reise med tog er svært utfordrende for synshemmede, og det er derfor særdeles viktig at forskriften ivaretar denne gruppen passasjerer på en best mulig måte.

Våre kommentarer er som følger:

Aller først må vi si oss forundret over ordbruken av begrepet bevegelseshemmede som brukes i forslaget. Norges Blindforbund har gjentatte ganger påpekt overfor departementet at man blander sammen begrepet funksjonshemmede med bevegelseshemmede. Dette finner vi meget uheldig. Universell utforming innebærer at alle grupper skal ivaretas; bevegelseshemmede, orienteringshemmede, og miljøhemmede. Dersom man fortsetter å bruke begrepet bevegelseshemmede, vil blinde- og svaksynte, hørselshemmede eller personer med lærevansker stå i fare for å bli uteglemt. Vi håper at man nå kan rydde opp i dette en gang for alle.

I hht OT.prp.44 (2007/2008) skal det utarbeides egne forskrifter om universell utforming av transportmidler. Departementet foreslår derfor å fastsette en egen forskrift om universell utforming av rullende materiell for jernbane. Den skal gjelde jernbanemateriell på det nasjonale jernbanenettet samt sporvei, tunellbane og forstadsbane. Forskriften er en forskrift under diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og Jernbaneloven. Forskriften tar høyde for å supplere TSI-PRM -

Technical Specifications on interoperability, der denne ikke er dekkende i hht universell utforming. Formålet med TSI er å øke tilgjengeligheten til jernbanetransport for bevegelseshemmede personer. Den er svært detaljert, og det kreves mye å skulle ha full oversikt over om alle krav i hht universell utforming er ivaretatt i denne, og videre i forslag til ovennevnte forskrift.

Norges Blindforbund har, så langt vi kan se, forstått ovennevnte forslag dit hen at universell utforming er ivaretatt på nytt materiell. Det samme gjelder for eksisterende materiell ved vesentlig oppgradering, med visse unntak i hht. §3 pkt.2.

Når det gjelder informasjonssystemer, billettautomater og validatorer mener vi at også disse områdene må ha krav om universell utforming. Da stortinget valgte å sikre IKT-løsninger gjennom egne paragrafer med tidsfrister både for nytt og eksisterende utstyr gjennom §-11 var dette for at man ville stille ekstra strenge krav til slikt utstyr. Det blir derfor å bryte stortingets intensjon dersom disse områdene skal få mindre krav til universell utforming enn for resten av materiellet.

§3 krav til rullende materiell som trafikkerer det nasjonale jernbanenettet

Norges Blindforbund er fornøyd med at man i forskriften legger opp til at materiellets innganger skal tilrettelegges for trinnfri innstigning tilpasset standard plattformhøyde på 760 mm over skinnetopp. Vi har notert oss at departementet i forslaget går lenger en TSI-PRM, og stiller krav om at materiellet skal ha en atskilt seksjon for allergikere, hvor dyr herunder førerhunder, ikke har adgang. Dette er en løsning vi ønsker velkommen, og vi er svært glade for det. Det skaper store problemer for førerhundbrukere at man har så store begrensninger når det gjelder hvor i toget man kan sitte. Vi forutsetter derfor at med atskilt vogn for allergikere, vil førerhundbrukere kunne sitte hvor som helst i toget, på lik linje med andre passasjerer.

(2)

Norges Blindforbund ber om at det i tillegg utarbeides en tidsplan når det gjelder oppgradering av eksisterende materiell. For synshemmede vil ofte mindre kostbare endringer føre til betydelig bedring av forholdene som merking trinn, bedre følbare knapper m.m. Slike enklere hindringer bør fjernes i løpet av få år etter en fastlagt plan.

§ 4 Krav til rullende materiell for sporvei, tunnelbane og forstadsbane

b) Materiellet skal ha minimum 50% lavgulv.

Norges Blindforbund mener at med de mulighetene som finnes dag, burde det la det seg gjøre å få lavgulv i materiellet opp i mot 100%.

c) Materiellet skal ha minst 10% prioritert seter for personer med nedsatt funksjonsevne, hvorav det skal være minst en rullestolplass. **Plassene skal være del av lavgulvseksjonen i toget og det skal ikke være hindringer mellom inngangen med trinnfri innstigning og de prioriterte plassene.**

Norges Blindforbund anser det som viktig at trinnfri innstigning også gjelder for forreste dør, og dette bør etterstrebes. Det må legges et oppmerksomhetsfelt, i grunnen på holdeplassen, som angir inngang i lavgulvseksjonen, og da ved forreste vogn dersom det er lavgulv der.

§5 Unntak

Statens Jernbanetilsyn kan gjøre unntak fra enkelte av kravene i §§ 3 og 4 for rullende materiell dersom kravene innebærer en uforholdsmessig byrde eller kostnad. Vi er opptatt av at denne bestemmelsen kun skal brukes i helt spesielle tilfeller, og der løsningene dette får betydning for, ikke skaper store utfordringer for funksjonshemmede.

Det foregår for tiden en utarbeidelse av en europeisk standard for universell utforming av rullende materiell for jernbane. Norges Blindforbund forutsetter at denne implementeres i Norge. Vi vil understreke at det alltid vil være behov for brukermedvirkning, uavhengig av regelverk, og ber om at det stilles krav om dette ved kjøp eller opprusting av rullende materiell for jernbane. Norges Blindforbund har deltatt i en referansegruppe i prosessen rundt NSBs innkjøp av nye tog. Erfaringen er at det er mange detaljer som skal på plass, og at alt ikke lar seg favne av standarder eller regelverk på området.

Med vennlig hilsen
For Norges Blindforbund

Sverre Fuglerud
Leder informasjon- og samfunns-
Kontakt

Beate Alsos
konsulent
Interessepolitisk avd.